

ЗАПРОШУЄМО В МУЗЕЙ ВУЗЬКОКОЛІЙКИ!

БАГАТО хто подорожує далеко від дому, ракуючи, що на Батьківщині немає нічого цікавого. Але чи так це? Візьмі хоча б вузькоколійку, що в нашому районі. До речі, саме ця музейна одиниця ввійшла в список семи чудес Рівненщини. І це не просто поетична гіпербола. Адже той, хто хоч раз у житті здійснив турне старим трамваем через ліси, луки й озера Полісся, той побував у казці.

Казка ця починається з музею вузькоколійки та польського краю, що в Антонівці, заводі випрацьовується пейзаж одноколійки. Відкрито його в рамках проекту «Поліський трамвай» і до він уже третій рік. А знаходиться прямо на території залізничного вокзалу там, де колись був червоний куточок.

Маленький ермітаж вузькоколійки, вважай, міні-копія ретропотягу, який також називають музеєм під відкритим небом. Без перебільшення – він один із найнеординарніших музеїв області. Тут зібрано неогану колекцію експонатів на залізничну тематику, зокрема ту, що розкриває першопризначення польського трамвая.

Цікаво, що народилася ця п'ять не для того, щоб возити пасажирів (певне її творці ніколи й не споді-

валися возити туристів та іноземців). Виявляється, перші колії вузької дороги прокладали місцеві купці та пані для вивезення лісу від місця валки на півночі до місця складування на півдні. Пізніше її використовували для перевезення торфу, глини, каменю, смолу, дьогтю.

У 30-ті роки возили в бочках спирт до найближчої вузлової станції, а потім на Варшаву. Житель польської столиці пан Горда мав у Перекаллі (Зарічненський район) свою гуральню.

У післявоєнні ж роки одним з користувачів «кукушки» (так ласкаво називають її поліщуків за своєрідний гудок «ку-ку», що відтворює пісок) був ово-

чешушливий завод в селі Острівськ. Там переробляли тисячі тонн картоплі, а крохмаль ішов на експорт.

Раніше курсувало аж 5 потягів удень і 2 вночі. Зараз – лише один пасажирський тепловоз ТУ-2 та 4 вагони їздять від Антонівки до Зарічного.

Маршрут упевнено набирає туристичних обертів. Одсією Поліссям знають на відео датчани, голландці, поляки, португальці. Їх цікавить усе: від лелечих гнізд до побуту поліщуків. Емоції аж зашкалюють, коли іноземці бачать, як нагородах обабч колії чоловіки своїх жінок «запрягають» у ралдею. А група німецьких ветеранів приїжджала на ті місця, де колись воюва-

ли. Фотографували і плакали, згадуючи війну.

Музей сталевого шляху має сучасний дизайн, в якому гармонійно поєдналися професійна фотографія, раритетні речі селян-поліщуків та модерні електромапа усього полотна вузької залізниці. А віднедавна масмо це й вишиту карту району яку творили найкращі майстри вишивальниці. На ній стальна артерія розширяється справжнім янтарем – символом поліського краю.

Зауважу, що по маршруту «кукушки» – більше ста унікальних місцин. Це і єдиний діючий дерев'яний залізничний міст в Європі (у с. Млинок, 153 м) через Стір, єдина на Рівненщині

річкова поромна переправа, теж дерев'яна. Лише мостів та місточків на шляху «кукушки» близько 30! У селі Луко є урочище Хрести. Дорога туди помічена безліччю стрічок. Так увічнена пам'ять замерзлих старців, духи яких допомагають людям урятуватися від бід.

Завдання музею – перенести старше покоління в історію Полісся, а молодь – познайомити з новими серіями цього історичного фільму. Ідея його відкриття належить ентузіастам: її генератору, першому заступнику голови РДА, депутату обиради Петру Вакулчу, начальнику відділу культури та туризму Валентині Пінчук. Це вони взяли за налісання унікального проекту щодо підтримки та популяризації депресивного, але унікального краю, котрий представляє неабиякий інтерес для туристів.

Уже три роки поспіль проходить на Володимирецьчині й етно-тур-фест «Бурштиновий шлях». Саме фестиваль і його промо-фішка – вузькоколійна залізниця – стали потужним поштовхом для розвитку сільського зеленого туризму. За словами Валентини Пінчук, наше колоритне село Біле цього горч пережило справжній туристичний бум, його просто атакують любителі сільського екстриму. Жителі тамтешніх сіл, не ви-

ходячи з хати, продають їм наші традиційні смаколики, молоко, чорниця та мед. Особливо полюбилась подорожничим наші озера, адже вода в них лікувальна.

У вас, дорогі читачі, є чимало причин відвідати наш музей вузькоколійки. А побувавши, здійснивши туристичний вояж поліським краєм. Адже важливо знати історію саме свого краю. Як сказав мудрець: «без історії немає людини». В різні віки люди намагалися пізнати своє минуле, життя наших предків, щоб на їх мудрості будувати майбутнє.

Наша ж вузькоколійка – саме те, що вам потрібно. Адже вона – живий монумент Поліссю, яким у свій час захоплювався співець Волинського Полісся, польський письменник і етнограф Юзеф Ігнаци Крашевський – людина надзвичайної ерудити, титанічної працездатності, прозаїк, поет, художник. Він писав: «Якщо є на світі тихий край, край лагідний, то це наше Полісся» (повість «Уляна»). Більше інформації про нього також знайдете у нашому музеї, адже Крашевський діяв як живий творив у Городці, неподалік станції Антонівка.

І якщо ви на станції Антонівка чекаєте потяга на Сарни чи Рівне, то у вас є унікальна можливість віртуальної подорожі серед глухих боліт та лісів між Горинню і Стиром. Завітайте в музей вузькоколійки та польського краю!

Олена ЯРОВА,
ст. Антонівка